

можуть відкривати банківські рахунки, не виходячи з дому. Запрацював механізм BankID, який дозволяє здійснювати понад 70 адміністративних та банківських послуг дистанційно.

2. Перевагами Системи BankID є простота використання та безпека, зокрема гарантія, що користувач є тим громадянином за кого себе видає. Підключення всіх учасників до системи є безкоштовним.

Список літератури:

1. Національний банк розширив можливості використання дистанційної ідентифікації фізичних осіб через Систему BankID НБУ. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=79051070

2. Про затвердження Змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу : затв. постановою Правління Національного банку України від 01.11.2019 р. № 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0116500-18>

Тематика: Економічні науки

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Рубцова Н.М.

кандидат економічних наук, доцент кафедри
фінансів банківської справи та страхування

Ліпіна Р.Є.

студентка 11 МБФБ

Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

Страховий ринок є невід'ємною частиною фінансової системи України, адже завдяки йому забезпечується перерозподіл ризиків в економіці, формується більш сприятливе для розвитку підприємництва зовнішнє середовище тощо. Фінансове забезпечення страхового ринку істотно впливає на загальний рівень економічної безпеки країни.

Поряд з цим, фінансова безпека страхового ринку залежить від чималої кількості внутрішніх і зовнішніх чинників, які, насамперед, визначають його фінансову результативність та ефективність діяльності [4].

В 2019 році Верховна Рада України прийняла закон України «Про спліт», який передбачає, що нагляд і регулювання ринку страхових послуг, лізингових та факторингових компаній та інших фінансових компаній з 1 липня 2020 року перейдуть до Національного Банку України (НБУ).

НБУ розробив проект Біла книга «Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні». В даному документі наведено загальне бачення розвитку страхового ринку та запропоновано нову модель його майбутнього регулювання.

Основою функціонування страхового ринку є стабільні страхові компанії, страхувальники та страхові посередники [2]. Станом на 31 грудня 2019 року в Державному реєстрі фінансових установ було зареєстровано 233 страхові компанії, з них 23 надавали послуги страхування життя («life»), а 210 – інше страхування («non-life»). Протягом останнього досліджуваного року (2019 р.) ринок страхування зменшився на 48 компаній (17,1% від їх кількості станом на кінець 2018 року). (рис. 1)

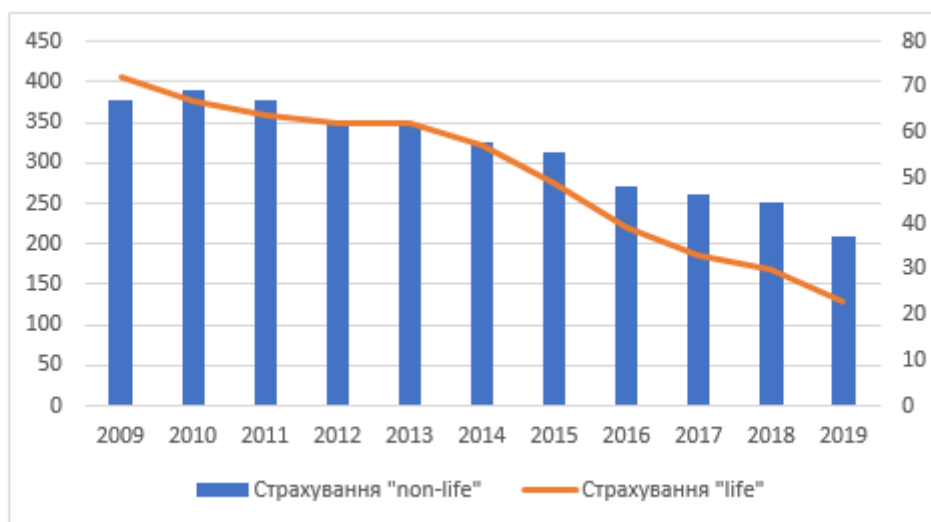

Рис. 1. Кількість страхових компаній в Україні за 2009-2019 рр., од.

Обсяги валових страхових премій вітчизняних страховиків почали зростати ще з 2014 року, а рівень страхових виплат зберігався в діапазоні 24-27%. (рис. 2)

Рис. 2. Динаміка валових страхових премій та рівня виплат за 2009-2019 рр.

У 2014 році зазначено зростання обсягу страхових премій з медичного страхування [3] та автострахування, на що вплинуло подорожчання медикаментів та автозапчастин через збільшення валютного курсу.

Нова модель регулювання страхового ринку передбачає:

- удосконалення вимог до ліцензування, оцінки ліквідності та платоспроможності;
- встановлення вимог до корпоративного управління та системи внутрішнього контролю;
- розробку системи раннього виявлення ризиків та вчасного реагування;
- встановлення вимог відносно обліку та звітності відповідно до МСФЗ;
- суттєве вдосконалення реорганізації, відновлення діяльності компаній та їх виведення з ринку.

Національний банк планує розробити єдину процедуру ліцензування, тим самим зменшити кількість процедур для ліцензіата ринку страхування.

Також, НБУ має на меті перейти від ліцензування окремих видів страхування до ліцензування за класами страхування. Страхова компанія, яка отримала ліцензію на здійснення страхування за класами життя (life), не буде ліцензована для здійснення страхування за іншими класами страхування (non-life), та навпаки.

Планується скорочення видів обов'язкового страхування. Зараз, ринок обов'язкового страхування налічує понад 40 видів. Але за деякими видами обов'язкового страхування взагалі немає укладених договорів. У середньому за період з 2008 до 2019 року договори обов'язкового страхування та страхові виплати не здійснювалися у 47,5% видів обов'язкового страхування.

Захист прав споживачів окреслюватиме систему законодавчих вимог стосовно реалізації страховиками та посередниками продуктів які не відповідають вимогам клієнтів; обманливих практик з урегулювання претензій та інше.

В результаті впровадження запропонованої моделі регулювання страхового ринку України, мають бути досягнені такі цілі:

- підняття рівня ліквідності та стійкості страхових компаній;
- посилення конкуренції та ринку та диверсифікація страхових продуктів;
- забезпечення високих стандартів захисту прав споживачів страхових послуг;
- прозорість функціонування страхового ринку [1].

Отже, вивчення основних положень Білої книги, говорить про суттєві зміни з 1 липня 2020 року в державному регулюванні діяльності страхових компаній України та страхового ринку в цілому, що спрямовано на підвищення довіри споживачів страхових послуг та більш глибокого проникнення страхування на ринок фінансових послуг.

Список літератури:

1. Біла книга «Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні». *Національний банк України*. URL: Режим доступу: <https://bank.gov.ua/news/all/bila-kniga-maybutnye-regulyuvannya-rinku-strahuvannya>
2. Рубцова Н.М., Мазурова І. В. Роль страхових посередників на страховому ринку України. *Актуальні соціально-економічні проблеми держави і регіонів*. Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю факультету економіки та менеджменту ДонНТУ. Т. 2. Секція 2: Проблеми розвитку фінансів та фінансової науки (13-14 травня 2019 р., м. Покровськ) / Уклад. Антоненко В. М. – Покровськ: ДонНТУ, 2019. 305 с. С. 191-193. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/7627/1/25.pdf>
3. Рубцова Н.М., Чкан І.О. Сучасний стан ринку медичного страхування в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Фінансовий простір*. 2015. №4 (20). URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/index.php/fp/article/download/443/442>
4. Чкан І. О. Стан фінансової безпеки страхового ринку України. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)* / За ред. Л.В. Синяєвої. Мелітополь, 2018. №1 (36). С. 186-191. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/6172/1/186-191.pdf>